

Tarih: 10.06.2010
2010/ 6501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Beslenmenin hayatımızda büyük önemi vardır. Bilinçsiz beslenme, sağlıksız nesiller yetişmesine neden olur. Sağlıklı beslenme alışkanlıklarının kazanılmasının en etkin yolu eğitimidir.

Yapılan araştırmalar, Ülkemizdeki okul çağı çocuklarının beslenme alışkanlıklarına ilişkin durumun, kaygı verici olduğunu göstermektedir. Ülkemizdeki okul çağındaki her üç çocuktan birinin okula aç gittiği, yüzde 45'inin sokak satıcılarından alışveriş yaptığı, süt ve ayran tüketiminin çok düşük olduğu, hiçbir besin değeri olmayan kola, gazoz, boyalı gıdalar, fast-food gibi ürünlerle beslenme alışkanlıklarının yaygınlaştığı görülmektedir.

Sosyal devlet anlayışının gereği, okul çocuklarının sağlıksız beslenme alışkanlıklarının araştırılması ve gereken tedbirlerin alınması için Anayasanın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1. MURAT ÖZKAN - GİRESUN
2. ATİLA KAYA - İSTANBUL
3. ZEKİ ERTUGAY- ERZURUM
4. MEHMET ŞANDIR - MERSİN
5. HAKAN COŞKUN - OSMANİYE
6. MUSTAFA ENÖZ - MANİSA
7. ABDÜLKADİR AKCAN - AFYONKARAHİSAR
8. AHMET ORHAN - MANİSA
9. ALİM IŞIK - KÜTAHYA
10. EMİN HALUK AYHAN - DENİZLİ
11. KAMİL ERDAL SİPAHİ - İZMİR
12. HASAN ÖZDEMİR - GAZİANTEP
13. ERTUĞRUL KUMCUOĞLU - AYDIN
14. KADİR URAL - MERSİN
15. DURMUŞALİ TORLAK - İSTANBUL
16. ALİ UZUNIRMAK - AYDIN
17. HAMZA HAMİT HOMRİŞ - BURSA
18. KÜRŞAT ATILGAN - ADANA
19. MUSTAFA KEMAL CENGİZ - ÇANAKKALE
20. NECATİ ÖZENSOY - BURSA
21. MEHMET AKİF PAKSOY - KAHRAMANMARAŞ
22. MUHARREM VARLI - ADANA

GEREKÇE

Beslenmenin hayatımızda büyük önemi vardır. Okul çağındaki çocuklar büyüme ve gelişme sürecinde oldukları için, bu dönemde doğru beslenme büyük önem kazanır. Çocukluk döneminde kazanılan beslenme alışkanlıkları yaşamın diğer yıllarında devam eder.

Bilinçsiz beslenme, sağlıklı nesiller yetişmesine neden olur. Büyüme ve gelişme geriliği, diş çürükleri, aşırı kilo problemleri, diyabet, koroner kalp rahatsızlıkları, bazı kanser türleri, alerjik rahatsızlıklar, kemik erimesi gibi pek çok ciddi hastalıklar yanlış beslenmenin sonuçları olarak karşımıza çıkan sağlık problemleridir.

Beslenmeye dayalı davranış değişikliğini sağlamanın en etkin yolu eğitimidir. Okul ortamı, yeterli ve dengeli beslenme alışkanlıkları kazandırarak, hastalıkların ortaya çıkmasının önlenmesi için gerekli bilgi yetenek ve davranışların gelişmesinde önemli bir konuma sahiptir.

Okul, çocukların evlerinden sonra toplu halde yaşamaya başladıkları ilk yerdir. Beslenme eğitimi ne kadar erken başlarsa çocuğun gelişim, zeka düzeyi ve bağışıklık sistemi de o denli güçlenir. Okul çağı, hızlı öğrenme bilgi ve beceri kazanma ve etkilenme dönemidir. Okul, beslenme ile ilgili olumlu davranışların edinildiği ve her zamankinden daha çok akılda kaldığı bir dönemdir.

Sağlık eğitiminin bir parçası olarak, okul öncesi dönemden başlanarak uygun beslenme eğitimi verilebilir. Avrupa Birliğine bağlı birçok ülkede zorunlu olarak beslenme dersi verilmekte, bazı ülkelerde ise seçmeli ders olarak verilmektedir.

Ülkemizde okul çağı çocukları büyük oranda okula yemek yemeden aç olarak gitmekte, okul kantinlerinde besin değeri düşük, denetimsiz gıdalar tüketilmektedir ki bu durum çocukların algılarının zayıflamasına, başarı yüzdelerinin düşmesine ve sağlıklı büyümelerine neden olmaktadır.

Okullarımızın genelinde yemekhane bulunmamaktadır. Okullara yemek veren firmaların ve okul çevresinde yiyecek satan yerlerin denetimi sıklıkla yapılmaz. Tam gün eğitim yapan ilköğretim okulları ve liselerde öğle yemeği mutlaka verilmeli, verilen yemekler diyetisyen gözetiminde olmalıdır. Gelir düzeyi düşük ailelerin çocuklarına, verilecek öğle yemeği devlet tarafından karşılanmalıdır. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin sağlıklı beslenme konusunda bilinçlendirilmesine ve yetiştirilmesine fırsat verilecek düzenlemeler getirilmelidir.

Çocuklarımızın düzenli beslenmeleri, erken yaşlardan itibaren bilinçli süt tüketim alışkanlığını kazanmaları, sağlıklı, dinamik ve başarılı nesillerin yetiştirilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. Çocukluk yıllarında yeterli süt tüketimi, büyüme ile ilgili olduğu kadar yaşam boyu sağlıklı yeme alışkanlıkları kazanma ve sağlığı geliştirme ile de ilgilidir. Günde bir bardak süt içen bir çocuğun, protein ihtiyacının yüzde 35'i, kalsiyum ihtiyacının yüzde 52'si, B12 vitamini ihtiyacının yüzde 98'i karşılanmaktadır. Dolayısıyla süt içme alışkanlığını küçük yaştan benimsetmeyi amaçlayan politikaların geliştirilmesi gerekliliği kendini göstermektedir.

Mevcut verilere göre kişi başına yıllık süt tüketimi Finlandiya'da 139 litre, İngiltere'de 100 litre, İtalya'da 63 litre iken, Türkiye'de ise bu miktarın sadece 24 litre olduğu

bilinmektedir. Süt tüketiminin yeterince olmadığı, buna alternatif olarak zararlı olan kolalı ve gazlı içeceklerin tüketiminin oldukça artması, bu konuda tedbir alınmasının önemini ortaya koymaktadır. Sütün daha fazla tüketilmesini özendirerek reklam, tanıtım kampanyalarının yanı sıra "okul sütü" programı uygulamaları beslenme alışkanlıklarının yaygınlaştırılması gerekli bulunmaktadır. Okul sütü programları daha önceden uygulanmış ve kısmen başarılı olmuştur. Okul sütü programları yeniden ve kalıcı olarak başlatılmalıdır. Süt dağıtımı, çocukların sağlıklı büyümesi ve hayvancılığı destekleyecek bir program çerçevesinde olmalıdır.

Çocuklarımızın yeterince beslenememesine en büyük etken giderek artan yoksulluk olgusudur. Diğer bir etken de ikili öğretim programının yaygın olarak devam etmesidir.

Bilerek veya bilmeyerek yapmaya devam edilen sağlıksız beslenme alışkanlıklarının bir an önce terk edilmesi gerekmektedir

Sosyal devlet anlayışının gereği, yeterli ve dengeli beslenme kuralları hakkında toplumun bilinçlendirilmesi, anne ve babaların bilgilendirilmesi, sağlıklı nesillerin yetişmesi için, yapılacak işlerin araştırılması ve gereken tedbirlerin alınması gerekmektedir.